

Õiguskantsleri Kantselei

Eesti Autoomanike Liit
info@autoomanikud.ee

Teie nr

Meie 03.03.2025 nr 6-1/241275/2501500

Mootorsõidukimaksu seadus ja kahju hüvitamine kindlustusjuhtumi korral

Austatud avaldajad

Palusite õiguskantsleril kontrollida [mootorsõidukimaksu seaduse](#) põhiseaduspärasust. Küsisite, kas tegemist võib olla topeltmaksustamisega, kuna autoomanikud peavad ostma aktsiisiga maksustatud kütust ja maksuma ka mootorsõidukimaksu.

Eesti Vabariigi põhiseadus ei keela Riigikogul kehtestada eri liiki makse. Nii mootorsõidukimaks kui ka kütuseaktsiis on seotud küll mootorsõidukiga, kuid mõlemal maksul on erinev maksuobjekt: ühel juhul maksustatakse mootorsõidukit (MSMS § 3), teisel juhul kütust (alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 1 lõige 1). Olenevalt asjaoludest tuleb mootorsõiduki ostmisel maksta ka käibemaksu (nt uue sõiduki ostmisel) ja Eesti liiklusregistris registreerimisel registreerimistasu või riigilõivu.

Mõistagi on mootorsõiduki omamine ja kasutamine eri maksude kehtestamise tõttu kulukas, kuid tegemist pole siiski keelatud topeltmaksustamisega. Näiteks ka tulu on maksustatud mitme maksuga: tulumaksuga, teiselt tulult tuleb tasuda ka sotsiaalmaksu ning ka pensioni- ja töötuskindlustusmaksuid. Kui maksustatud tulu kasutatakse tarbimises, maksustatakse seda veel tarbimismaksudega (käibemaks, aktsiisid) ning tulu kindlat liiki varasse paigutamisel ka varamaksudega (maamaks, mootorsõidukimaks). Õiguskantsler selgitas sõidukiomanike maksukoormuse küsimust ka esmase omanikuvahetuse registreerimistasu kohta antud [seisukohas](#) (vt seisukoha lk 3).

Leiate, et sõiduki hävimise korral ei korva sõiduki registreerimistasu ei liikluskindlustus ega kaskokindlustus ning sellega tekitatakse omanikule otsest kahju. Kindlustusandjad lähtuvad kahju hüvitamisel võlaõigusseadusest (§ 132 lg 1-3). Palusime registreerimistasu hüvitamise kohta selgitust Eesti Liikluskindlustuse Fondilt ning mitmelt kindlustusandjalt. Eesti Liikluskindlustuse Fond (LKF) selgitas kahju hüvitamist liikluskindlustuse lepingu alusel, millega on kindlustatud mootorsõiduki valdaja poolt kolmandale isikule liiklusõnnetuse tagajärjel tekkinud kahju. LKF selgitas, et sõiduki registreerimistasu hüvitatakse siis, kui kahjustada saanud sõiduki omanik soetab teise sõiduki ning selleks on vaja maksta registreerimistasu. Liikluskindlustuse lepingu alusel kahju hüvitamisel rakendatakse võlaõigusseaduse sätteid liikluskindlustuse seaduses sätestatud erisustega (LKindlS § 26 lg 1). Sõiduki hävimisel tuleb hüvitada sõiduki

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

taassoetamisväärtus, seejuures ka lisakulud. Lisakulud võivad olla sõiduki registreerimiskulud.¹ Lähemat teavet kohustusliku liikluskindlustuse kohta leiab LKF [veebilehelt](#).

Vabatahtliku sõidukindlustuse korral (millega auto omanik kindlustab enda vara) hüvitatakse sõiduki soetamiskulud olenevalt sõlmitud kindlustuslepingust. Kui lepingus on uusväärtuskindlustus kaitse klausel, hüvitatakse sõiduki hävimisel ja uue sõiduki soetamise korral ka sõiduki registreerimistasu. Mõnes lepingus võib olla ka ette nähtud, et hüvitatakse autovahetuskulude katteks veel 5 protsenti sõiduki hetkeväärtusest kahjujuhtumi ajal.

Mõned kindlustusandjad, kelle poole pöördusime, selgitasid, et sõiduki registreerimiskulu hüvitatakse siis, kui inimene peab hävinud sõidukiga samaväärse sõiduki soetamisel maksma sõiduki registreerimistasu. Kui inimene soetab sõiduki, millelt ei tule registreerimistasu maksta, registreerimistasu ei hüvitata. Seega, hävinud sõidukilt varem tasutud registreerimistasu hüvitamisele iseenesest ei kuulu, kuid uue sõiduki soetamiskuluna võib uue sõiduki registreerimistasu hüvitamine siiski kõne alla tulla. See oleneb siiski lepingutingimustest ning vabatahtlikus sõidukindlustuses on hüvitamiskohustus üldjuhul piiratud ka kindlustussummaga. Kui turul toimub mingi muutus ja kindlustussummast enam ei piisa, peaks kindlustusvõtja pöörduma kindlustusandja poole kindlustussumma suurendamiseks.

Ehkki kindlustuse kaudu võib olla võimalik saada asendussõiduki registreerimistasu katteks hüvitist, sõltub võimalus ka sellest, kas inimene suudab vabatahtliku kindlustuse makseid tasuda.

Leian, et seadus peaks ette nägema registreerimistasu tagastamise alused näiteks olukorras, kus sõiduk on õnnetusjuhtumil hävinud või varastatud. Seetõttu tegin Riigikogule [ettepaneku](#) viia mootorsõidukimaksu seadus ja liiklusseadus põhiseadusega kooskõlla.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Evelin Lopman
ettevõtluskeskkonna osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Kristi Lahesoo 693 8409
Kristi.Lahesoo@oiguskantsler.ee

---

¹ J. Lahe, O.-J. Luik, M. Merila. Liikluskindlustuse seadus: kommenteeritud väljaanne, 2017, lk 108.